

Bestuurlijk voorstel college

Datum	:18 juni 2019
Behandelaar	: Ronald Keijman
Zaaknummer	: 497476
Portefeuillehouder	: drs. J.G. Boerkamp
Besluitvormend orgaan	: College Rhenen
Publicatie	: Openbaar
Onderwerp	: Opheffen spitsafsluiting voor Rhenenaren

Voorstel:

1. De spitsafsluiting in de Boslandweg /Kastanjelaan en Spoorbaanweg zodanig te wijzigen dat alle Rhenenaren en Rhenense bedrijven de mogelijkheid krijgen, om tegen betaling van leges, een ontheffing te verkrijgen.
2. Hiertoe de huidige beleidsregel "Besluit uitgifte ontheffingen spitsafsluiting 2017" in te trekken.
3. De beleidsregel "Besluit uitgifte ontheffingen spitsafsluiting 2019" vast te stellen.

Aanleiding/voorgeschiedenis

Tijdens de raadsvergadering d.d. 19 maart 2019 is een motie over het opheffen van de spitsafsluiting van de Spoorbaanweg en Boslandweg/Kastanjelaan te Rhenen voor alle Rhenenaren aangenomen door de gemeenteraad.

In verband hiermee verzoekt de gemeenteraad uw college concreet om:

- De spitsafsluiting op te heffen voor alle inwoners van de gemeente Rhenen, zij zijn geen sluipverkeer.
- De inwoners van de gemeente Rhenen een mogelijkheid te geven om een ontheffing te verkrijgen.

Kaders

1. De motie

De motie die nu ter uitvoering voorligt is een belangrijk kader.

2. Het Verkeersbesluit

Op basis van de verkeerswetgeving is er een verkeersbesluit genomen. Het huidige verkeersbesluit kan in stand blijven alleen het aantal ontheffinghouders wordt uitgebreid.

3. De beleidsregels

Voor het instellen (of opheffen) van een geslotenverklaring voor motorvoertuigen dienen de beleidsregels te worden gewijzigd. Deze treft u in de bijlagen aan. Uw college is bevoegd om een geslotenverklaring voor gemotoriseerd verkeer in te stellen. In feite is dit waar het om gaat bij de spitsafsluiting. Omdat uw college bevoegd is kunt u formeel de motie naast u neer leggen. De raad "verzoekt" uw college nu echter om de spitsafsluiting voor alle inwoners van de gemeente Rhenen op te heffen.

4. Het Verkeersstructuurplan (VSP)

Tenslotte is het (VSP) van toepassing. Weliswaar is dit verkeersbeleidsplan een jaar of 10 oud maar is het nog steeds het vigerende verkeersbeleid. Het VSP gaat uit van een gedeeltelijke afsluiting van zowel de Spoorbaanweg als van de Boslandweg. Dit teneinde de leefbaarheid te verbeteren. Hiervan wordt nu deels afgeweken. Deels omdat de werking van de regeling wordt gewijzigd.

Beoogd effect

Uitvoering van de motie maakt het mogelijk dat alle inwoners van de gemeente Rhenen een ontheffing kunnen aanvragen voor de spitsafsluiting.

Argumenten

1.1 Rhenenaren, inclusief Rhenense ondernemers, ondervinden geen last van de avondspitsafsluiting.

In hun motie geeft de raad aan dat de spitsafsluiting wel werkt tegen sluisverkeer, maar dat deze ook een belemmering vormen voor inwoners van de gemeente en ondernemers hinder ondervinden.

Risico's

1. Dit voorstel gaat in tegen de uitkomst van de participatie bij invoering.

Het instellen van de geslotenverklaring is op verzoek van de direct aanwonenden en de bewoners van de achterliggende woonstraten tot stand gekomen. Met hen is een uitgebreid participatietraject doorlopen. Uitkomst was dat er een geslotenverklaring voor al het doorgaande gemotoriseerde verkeer zou worden ingesteld. Deze direct belanghebbende groep wordt nu niet betrokken bij de besluitvorming die dit besluit deels teruggedraait. De verwachting is dat aanwonenden hiertegen in verzet komen. Voor deze aanwonenden wordt geen alternatief voor het gedeeltelijk opheffen van de geslotenverklaring geboden.

2. De verkeersdruk op de Boslandweg/Kastanjelaan en Spoorbaanweg zal weer toenemen.

Een verkeerskundig gevolg van verruiming van de mogelijkheid voor ontheffingen betekent meer verkeersaanbod en daardoor meer verkeersdruk vanaf de Kastanjelaan en de Spoorbaanweg op het viaduct dat al (te) zwaar belast is tijdens de spits. Het is inherent aan meer verkeersaanbod dat het verkeerslicht vaker op groen zal gaan en dus voor de N225 vaker op rood. Door wijziging van de regeling wordt de werking van de huidige regeling dus verminderd. Daarnaast zal ook de leefbaarheid achteruitgaan voor de direct aanwonenden, doordat meer auto's deze route zullen nemen.

3. Dit voorstel gaat in tegen de wens van de Provincie Utrecht.

De provincie Utrecht heeft ook verzocht om de spitsafsluiting ivm de positieve gevolgen voor de doorstroming op het viaduct. Zie verder onder 2.

4. De mogelijkheden voor bevordering van de doorstroming en leefbaarheid zijn beperkt.

De Gemeente is in gesprek met de provincie over maatregelen ter bevordering van de doorstroming en leefbaarheid in Rhenen. De aanleiding hiervoor is dat een oplossing door realisatie van de verbreding van de Rijnbrug nog op zich laat wachten tot 2025. De gemeente kan zelf alleen direct invloed uitoefenen op haar eigen wegen. Het aantal maatregelen dat zij kan nemen is dus beperkt.

Het instellen van de geslotenverklaring is zo'n dergelijke maatregel. Deze is van positieve invloed op het verminderen van de verkeersdruk op het viaduct. De spitsafsluiting wordt nu juist weer deels beperkt. Zie verder onder 3.

5. Handhaving.

Een gevolg van het aanpassen van het beleid naar de motie van de gemeenteraad is dat het handhaven van de spitsafsluiting moeilijker wordt. Er zijn meer voertuigen die daar rechtmatig mogen zijn. Dit betekent dat er meer auto's gecontroleerd moeten worden. Mensen die beschikken over een ontheffing, hebben daar mogelijk problemen mee. Zij hebben immers een ontheffing, dus waarom moet het zo lang duren? Het controleren van die ontheffingen kost tijd. Dit kan agressie in de hand werken.

6. Rhenense Publieksbalie

De verwachting is dat de Rhenense publieksbalie (Team RPB) het drukker krijgt op het moment dat de spitsafsluiting voor alle Rhenenaren, wordt opgeheven. Dit is natuurlijk afhankelijk of men bereid is leges voor een ontheffing te betalen. Het vragen van leges heeft een remmend effect op het aantal aanvragen dat gelijktijdig wordt gedaan op het moment dat de nieuwe beleidsregels zijn vastgesteld. De aanvraag is op zich een eenmalige aangelegenheid.

7. Het Verkeersstructuurplan

De gedeeltelijke opheffing van de spitsafsluiting gaat in tegen het bestaande mobiliteitsbeleid dat is vervat in het Verkeersstructuurplan (VSP). Hiervan kan worden gezegd dat dit beleid welliswaar 10 jaar oud is maar nog steeds vigerend. De bedoeling is wel dat er nieuw verkeersbeleid wordt ontwikkeld ter uitvoering van het bestuursprogramma in 2020 e.v.

8. Leefbaarheid.

Omdat er meer mensen zijn die een ontheffing zullen aanvragen bestaat de kans dat de wachtrijen voor de verkeerslichten toenemen. Het kan zo zijn dat als de wachtrijen nog langer worden automobilisten andere routekeuzes gaan maken.

Het behouden/verbeteren van de leefbaarheid was een belangrijk argument om de geslotenverklaring in te stellen. Dit was ook een van de uitgangspunten van het VSP.

Financiële gevolgen

Dit voorstel kent geen directe financiële gevolgen. Voor een ontheffing worden wel leges betaald. Echter hiervoor wordt een dienst geleverd. Het systeem is kostenneutraal.

Personele gevolgen

Het team handhaving geeft aan dat het aanpassen van het gevoerde beleid ten aanzien van de spitsafsluiting gevolgen heeft voor de capaciteit bij handhaving. "Als meer voertuigen ontheffing krijgen voor de spitsafsluiting, betekent dat meer voertuigen om te controleren". Aan de hand van de keuze die u maakt, moet een keuze worden gemaakt op welke manier en welke intensiteit handhaving wordt ingezet", aldus het team handhaving. Daarnaast zullen er aanzienlijk meer ontheffingen worden aangevraagd omdat er 1 meer mensen dan voorheen hiertoe een verzoek zullen indienen. Dit kan gevolgen hebben voor de RPB. De mate waarin er ontheffingen zullen worden aangevraagd is nu nog niet te overzien. Dit heeft ook te maken met de bereidheid van aanvragers om hiervoor leges te betalen. Ingeschat wordt dat de meeste ontheffingen de eerste twee maanden na inwerkingtreding van de nieuwe regeling zullen binnenkomen. Ook zijn er afhandelingstermijnen verbonden aan de aanvraag van een ontheffing van de geslotenverklaring.

Duurzaamheid

Het gedeeltelijk opheffen van de spitsafsluiting geeft meer aanbod van voertuigen waardoor er meer verkeersdruk op het viaduct ontstaat. Het verkeer zal daardoor minder snel doorstromen omdat er een groter aanbod zal zijn vanaf de Kastanjelaan en de Spoorbaanweg op het viaduct. Ook zullen de wachtrijen voor de verkeerslichten toe gaan nemen. Dit is niet gunstig voor de luchtkwaliteit op genoemde wegen. Deze maatregel heeft geen gunstig effect op de leefbaarheid en de duurzaamheid.

Participatie

Over het opheffen van de spitsafsluiting is geen participatietraject gehouden. De wijze van besluitvorming geeft hiervoor ook geen ruimte.

Tegen het vaststellen/wijzigen van beleidsregels bestaan er voor de aanwonenden geen bezwaarmogelijkheden.

Communicatie Naast publicatie van het besluit in de gebruikelijke media dient dit besluit ook specifiek middels een brief worden uitgelegd aan de direct aanwonenden omdat zij baat hadden bij de spitsafsluiting.

Ook zal in de communicatie worden aangegeven op welke wijze er een ontheffing kan worden aangevraagd en verkregen. De aanvraagformulieren op de gemeentelijke website zullen zo nodig worden aangepast.

De maatregel gaat immers ten koste van de leefbaarheid in hun directe woonomgeving. Over de exacte wijze waarop dit gebeurt wordt overleg gepleegd met het team communicatie.

Dit voorstel is integraal tot stand gekomen. Overleg is gepleegd met de Rhenense Publieks Balie, Communicatie, Handhaving, Juridische Zaken en met Annette Roks voor wat betreft waarderen vernieuwen.

Vervolprocedure

Behandeling in uw college kan op 25 juni plaatsvinden. Op 28 juni kan uw besluit worden gepubliceerd in het "gemeentebled". Op 1 juli 2019 treedt het besluit in werking. Vanaf deze dag kunnen dan ook ontheffingen worden verstrekt.

Bijlagen

1. Verkeersbesluit 2015 alg.2935.
2. Het college voorstel van 5 oktober 2017, nr. 2017bis/415.
3. De motie: opheffen spitsafsluiting.
4. Besluit "uitgifte ontheffingen spitsafsluiting 2019".